Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2026/1100

22.5.2026

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2026/1100,

21. mai 2026,

piima- ja sealihasektori erakorraliste toetusmeetmete kohta Slovakkias

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007, ([1]) eriti selle artikli 220 lõike 1 esimese lõigu punkti a,

ning arvestades järgmist:

(1) Ajavahemikul 21. märtsist 2025 kuni 4. aprillini 2025 kinnitati Slovakkias kuue suu- ja sõrataudi puhangu esinemine ja teavitati sellest. Tabandunud liik olid veised.

(2) Slovakkia võttis viivitamata ja tulemuslikult kõik vajalikud loomatervise- ja veterinaarmeetmed, mida nõutakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2016/429 ([2]) ning komisjoni delegeeritud määrusele (EL) 2020/687 ([3]).

(3) Selleks et tõkestada suu- ja sõrataudi levikut, kehtestas Slovakkia 21. märtsil 2025 erakorralise kiireloomulise meetme, ([4]) millega keelati veiste, lammaste, kitsede, sigade ja muude sõraliste, sealhulgas põllumajandusloomade igasugune liikumine Slovakkia territooriumil.

(4) Lisaks võttis Slovakkia tõrje-, seire- ja ennetusmeetmed ning kehtestas kaitse- ja järelevalvetsoonid (edaspidi „reguleeritud tsoonid“) vastavalt komisjoni rakendusotsustele (EL) 2025/496, ([5]) (EL) 2025/613, ([6]) (EL) 2025/654, ([7]) (EL) 2025/672, ([8]) (EL) 2025/696, ([9]) (EL) 2025/795, ([10]) (EL) 2025/827 ([11]) ja (EL) 2025/1097 ([12]).

([1]) ELT L 347, 20.12.2013, lk 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/429 loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomatervise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks (loomatervise määrus) (ELT L 84, 31.3.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/429/oj).

([3]) Komisjoni 17. detsembri 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/687, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses teatavate loetellu kantud taudide ennetamise ja tõrje eeskirjadega (ELT L 174, 3.6.2020, lk 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2020/687/oj).

([4]) 21. märtsi 2025. aasta erakorraline meede MNO-2550/2025.

([5]) Komisjoni 11. märtsi 2025. aasta rakendusotsus (EL) 2025/496, milles käsitletakse teatavaid kiireloomulisi ajutisi meetmeid seoses suu- ja sõrataudiga Ungaris (ELT L, 2025/496, 12.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/496/oj).

([6]) Komisjoni 24. märtsi 2025. aasta rakendusotsus (EL) 2025/613, milles käsitletakse teatavaid kiireloomulisi meetmeid seoses suu- ja sõrataudiga Ungaris ning tunnistatakse kehtetuks rakendusotsus (EL) 2025/496 (ELT L, 2025/613, 25.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/613/oj).

([7]) Komisjoni 26. märtsi 2025. aasta rakendusotsus (EL) 2025/654, milles käsitletakse teatavaid kiireloomulisi meetmeid seoses suu- ja sõrataudi puhangutega Ungaris ja Slovakkias ning millega tunnistatakse kehtetuks rakendusotsus (EL) 2025/613 (ELT L, 2025/654, 31.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/654/oj).

([8]) Komisjoni 31. märtsi 2025. aasta rakendusotsus (EL) 2025/672, milles käsitletakse teatavaid kiireloomulisi meetmeid seoses suu- ja sõrataudi puhangutega Ungaris ja Slovakkias ning millega tunnistatakse kehtetuks rakendusotsus (EL) 2025/613 (ELT L, 2025/672, 2.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/672/oj).

([9]) Komisjoni 3. aprilli 2025. aasta rakendusotsus (EL) 2025/696, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2025/672 (milles käsitletakse teatavaid kiireloomulisi meetmeid seoses suu- ja sõrataudi puhangutega Ungaris ja Slovakkias) lisa (ELT L, 2025/696, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/696/oj).

([10]) Komisjoni 14. aprilli 2025. aasta rakendusotsus (EL) 2025/795, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2025/672 (milles käsitletakse teatavaid kiireloomulisi meetmeid seoses suu- ja sõrataudi puhangutega Ungaris ja Slovakkias) lisa (ELT L, 2025/795, 15.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/795/oj).

([11]) Komisjoni 25. aprilli 2025. aasta rakendusotsus (EL) 2025/827, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2025/672 (milles käsitletakse teatavaid kiireloomulisi meetmeid seoses suu- ja sõrataudi puhangutega Ungaris ja Slovakkias) lisa (ELT L, 2025/827, 28.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/827/oj).

([12]) Komisjoni 23. mai 2025. aasta rakendusotsus (EL) 2025/1097, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2025/672 (milles käsitletakse teatavaid kiireloomulisi meetmeid seoses suu- ja sõrataudi puhangutega Ungaris ja Slovakkias) lisa (ELT L, 2025/1097, 27.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1097/oj).

(5) Slovakkia teatas komisjonile, et taudi leviku ohjeldamiseks ja tõkestamiseks võetud vajalikud tervise- ja veterinaarmeetmed kahjustasid väga paljusid ettevõtjaid ning et kõnealustel ettevõtjatel jäi saamata tulu, mis ei ole rahastamiskõlblik Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/690 ([13]) alusel.

(6) 26. augustil 2025 sai komisjon Slovakkialt ametliku taotluse teatavate määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 220 lõike 3 kohaste erakorraliste meetmete osaliseks rahastamiseks seoses ajavahemikul 21. märtsist 2025 kuni 4. aprillini 2025 toimunud tõendatud puhangutega.

(7) Põhjendustes 3 ja 4 osutatud loomatervishoiu- ja veterinaarmeetmete rakendamise tagajärjel tekkisid kahjud, kuna toorpiim oli toodetud ja jäi liikumispiirangute tõttu tarnimata, samuti tekkisid lisakulud, kuna sigade, põrsaste ja emiste kasvatamise ja nuumamise perioodid pikenesid.

(8) Vastavalt määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 220 lõikele 5 rahastab liit meetmeid osaliselt, hüvitades kuni 60 % Slovakkia kantud asjaomaste erakorraliste turutoetusmeetmetega seotud kuludest. Komisjon peaks kontrollima Slovakkialt puhangute tõttu kehtestatud piirangutega seoses saadud taotlust ja kehtestama seejärel maksimaalsed rahastamiskõlblikud toorpiima kogused ja loomade arvud iga erakorralise turutoetusmeetme puhul.

(9) Ülemäärase hüvitamise riski vältimiseks peaks liidupoolse osalise rahastamise ülemmäärad ja kindel summa põhinema tehnilistel ja majanduslikel uuringutel või raamatupidamisarvestuse dokumentidel ning need summad tuleks asjakohasel tasemel kindlaks määrata iga loomade arvu ja toorpiima kilogrammi alusel.

(10) Topeltrahastamise riski vältimiseks ei tohiks toetusesaajate kantud kahjusid hüvitada riigiabi teel või kindlustuse kaudu ning käesoleva määruse kohast liidu osalist rahastamist tuleks piirata toetuskõlblike loomade ja toodete puhul selliselt, et nende eest ei ole saadud liidu rahalist toetust määruse (EL) 2021/690 alusel.

(11) Käesolevas määruses sätestatud erakorraliste turutoetusmeetmete ulatus ja kestus peaks piirduma sellega, mis on turu toetamiseks rangelt vajalik. Eelkõige tuleks erakorralisi turutoetusmeetmeid kohaldada üksnes reguleeritud tsoonides asuvate põllumajandusettevõtete toodetud toorpiima ja sealiha suhtes selliste loomatervise ja veterinaarmeetmete kehtimisaja vältel, mis on sätestatud sellistes liidu ja Slovakkia õigusaktides, milles käsitletakse asjaomaseid puhanguid.

(12) Selleks et tagada paindlikkus juhul, kui hüvituskõlblike loomade arv on teistsugune kui käesolevas määruses sätestatud ja hinnangutel põhinev maksimaalne arv, võidakse hüvitist teatavates piirides kohandada, tingimusel et peetakse kinni kulude maksimumsummast, mida liit osaliselt rahastab.

(13) Selleks et tagada kõnealuse erakorralise meetme tulemuslikkus, peaksid toetusesaajad saama erakorralist rahalist toetust kiireloomuliselt. Lisaks tuleks tagada eelarve õigeaegne jälgimine ning põllumajandusreservi ajakohane järelkontroll ja tõhus kasutamine, et suurendada seeläbi selle kättesaadavust ja parandada suutlikkust kiiresti reageerida tekkivatele kriisidele. Seepärast on asjakohane määrata kindlaks rahastamiskõlblikkuse tähtaeg, milleks liikmesriigid peavad seda toetust toetusesaajatele maksma. Pärast seda rahastamiskõlblikkuse lõppkuupäeva tehtud mistahes makseid tuleks käsitada liidupoolse rahastamise tingimustele mittevastavatena.

(14) Liit peaks seega rahastama Slovakkia kantud kulusid kõnealuse erakorralise meetme alusel ainult juhul, kui sellised kulud on kantud teatavaks rahastamiskõlblikkuse tähtajaks. Seepärast tuleks selle erakorralise meetmega seotud toetus välja maksta 31. oktoobriks 2026.

([13]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/690, millega luuakse siseturu, ettevõtjate, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime, taimede, loomade, toidu ja sööda valdkonna ja Euroopa statistika programm („ühtse turu programm“) ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 99/2013, (EL) nr 1287/2013, (EL) nr 254/2014 ja (EL) nr 652/2014 (ELT L 153, 3.5.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/690/oj).

(15) Kuna pärast 31. oktoobrit 2026 tehtud makseid ei saa mitte mingil juhul lugeda rahastamiskõlblikeks, ei kohaldata komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2022/127 ([14]) artikli 5 lõiget 2, millega nähakse ette pärast tähtaega tehtavate igakuiste maksete proportsionaalne vähendamine.

(16) Väljamaksete rahastamiskõlblikkuse ja õigsuse tagamiseks peaks Slovakkia tegema eelkontrolli.

(17) Selle tagamiseks, et Slovakkia rakendab käesolevas määruses sätestatud meetmeid viivitamata, peaks määrus jõustuma kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

(18) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas põllumajandusturgude ühise korralduse komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Liit rahastab toetusmeetmeid osaliselt, hüvitades kuni 60 % kuludest, mida Slovakkia on kandnud toetades piima- ja sealihaturgu, mida on tõsiselt kahjustanud suu- ja sõrataudi puhangud, mille Slovakkia kinnitas ja millest ta teatas ajavahemikul 21. märtsist 2025 kuni 4. aprillini 2025.

Artikkel 2

1. Slovakkia kantud kulud on liidu osalise rahastamise jaoks kõlblikud üksnes

a) selliste kulude puhul, mis on tehtud lisas loetletud liidu ja Slovakkia õigusaktides osutatud loomatervise- ja veterinaarmeetmete kohaldamise ajal ning mis on seotud artiklis 1 sätestatud ajavahemikuga, ning

b) selliste veise- ja seakasvatusettevõtete puhul, mille suhtes kohaldatakse loomatervise- ja veterinaarmeetmeid ning mis asuvad lisas loetletud liidu õigusaktides osutatud tsoonides (edaspidi „reguleeritud tsoonid“), ning

c) juhul, kui Slovakkia on maksnud hüvitise selle saajatele välja hiljemalt 31. oktoobril 2026, ning

d) kui loomade või tootega seoses ei ole punktis a osutatud ajavahemikul makstud hüvitist riigiabi raames või kindlustuse alusel ja selle eest ei ole saadud liidu rahalist toetust delegeeritud määruse (EL) 2021/690 alusel.

2. Kulutusi, mida Slovakkia on teinud pärast 31. oktoobrit 2026, ei saa rahastada liidu vahenditest, olenemata sellest, kui suure osa kulutustest need moodustavad.

Artikkel 3

1. Liidupoolse osalise rahastamise maksimumsumma on 2 092 445 eurot ja see jaguneb järgmiselt:

a) kahjude puhul, mis on seotud reguleeritud tsoonides asuvates põllumajandusettevõtetes toodetud ja tarnimata jäänud toorpiimaga, kuni 65 888 eurot kuni 227 915 kilogrammi piima kohta;

b) kahjude puhul, mis on seotud sigade kasvatus- ja nuumamisperioodi pikenemisega reguleeritud tsoonides kehtestatud liikumispiirangute tõttu, kehtib kindel summa 1,31 eurot päevas sea kohta kuni 76 673 looma eest;

([14]) Komisjoni 7. detsembri 2021. aasta delegeeritud määrus (EL) 2022/127, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2021/2116 makse- ja muid asutusi, finantsjuhtimist, raamatupidamisarvestuse kontrollimist ja heakskiitmist, tagatisi ja euro kasutamist käsitlevate eeskirjadega (ELT L 20, 31.1.2022, lk 95, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj).

c) kahjude puhul, mis on seotud põrsaste kasvatusperioodi pikenemisega reguleeritud tsoonides kehtestatud liikumispiirangute tõttu, kehtib kindel summa 0,80 eurot päevas põrsa kohta kuni 79 198 looma eest;

d) Kahjude puhul, mis on seotud emiste kasvatusperioodi pikenemisega reguleeritud tsoonides kehtestatud liikumispiirangute tõttu kehtib järgmine jaotus: 3,36 eurot emise kohta päevas kuni 1 025 looma eest ajavahemikul 21. märtsist 2025 kuni 30. märtsini 2025 ning 4,18 eurot emise kohta päevas kuni 1 593 looma eest ajavahemikul 31. märtsist 2025 kuni 20. maini 2025.

2. Kui hüvituskõlbliku toorpiima kogus või hüvituskõlblike loomade arv ületab lõikes 1 sätestatud toorpiima kilogrammi maksimaalse koguse või loomade arvu, võidakse liidu osaliseks rahastamiseks kõlblikke kulusid toote või looma kaupa kohandada ja need võivad ületada summasid, mis saadakse maksimaalse piimakoguse või loomade arvu eest, seda tingimusel, et kohanduse kogusumma jääb alla 20 % liidu osaliselt rahastatavate kulude lõikes 1 osutatud maksimumsummast.

Artikkel 4

1. Slovakkia teeb eelnevaid haldus- ja kohapealseid kontrolle vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2116 ([15]) artiklitele 59 ja 60.

Slovakkia kontrollib eelkõige järgmist:

a) toetustaotluse esitanud taotleja toetuskõlblikkust;

b) iga toetuskõlbliku taotleja puhul tootmiskahjuga seotud tegelike kahjude toetuskõlblikkust, mahtu ja väärtust;

c) seda, et ükski toetuskõlblik taotleja ei oleks saanud käesoleva määruse artiklis 2 osutatud kahjude hüvitamiseks toetust muudest allikatest.

2. Toetuskõlblikele taotlejatele, kelle suhtes halduskontrollid on lõpetatud, võib hüvitise välja maksta, ilma et oodataks kõikide, eriti nende taotlejate suhtes tehtavate kontrollide lõpetamist, kes on välja valitud kohapealse kontrolli jaoks. Kõik kohapealsed kontrollid tuleb teha siiski hiljemalt kuus kuud pärast maksete tegemist.

3. Juhul kui taotleja toetuskõlblikkust ei kinnitatud, tuleb hüvitis tagasi nõuda ja kohaldada karistusi vastavalt määruse (EL) 2021/2116 artikli 59 lõikele 1.

Artikkel 5

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 21. mai 2026

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

([15]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2116, mis käsitleb ühise põllumajanduspoliitika rahastamist, haldamist ja seiret ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1306/2013 (ELT L 435, 6.12.2021, lk 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj).

LISA

Loetelu artikli 2 lõikes 1 osutatud liidu ja Slovakkia õigusaktidest, milles on esitatud reguleeritud tsoonid ja ajavahemikud

Slovakkia piirkonnad ja asjaomased ajavahemikud, mis on kehtestatud kooskõlas määrusega (EL) 2016/429, delegeeritud määrusega (EL) 2020/687 ja Slovakkia õigusaktidega ning mis on määratletud järgmistes õigusaktides:

rakendusotsus (EL) 2025/496,

rakendusotsus (EL) 2025/613,

rakendusotsus (EL) 2025/654,

rakendusotsus (EL) 2025/672,

rakendusotsus (EL) 2025/696,

rakendusotsus (EL) 2025/795,

rakendusotsus (EL) 2025/827,

rakendusotsus (EL) 2025/1097,

Slovakkia erakorraline kiireloomuline meede: MNO-2550/2025.